

Департамент культури
Виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих м. Києва
Науково-методичний відділ

Есе бібліотекаря

**Збірник робіт переможців та учасників
Конкурсу «Есе бібліотекаря»**

Київ, 2020

Есе бібліотекаря : збірник робіт переможців та учасників Конкурсу «Есе бібліотекаря» / Публічна бібліотека імені Лесі Українки ; уклад. Н. Гуцул ; Б. Гайворонська . – Київ, 2020. – 29 с.

Видання містить всі роботи, які подавалися на Конкурс «Есе бібліотекаря», що проводився серед бібліотечних фахівців публічних бібліотек міста Києва.

Адресоване бібліотечним фахівцям.

Підготувала

Н. Гуцул

Відповідальна за випуск

О. Романюк

1 місце Конкурсу «Есе бібліотекаря»

Правдива сповідь бібліотекаря

Дубенець Анна Юріївна

ЦБС Дніпровського району м. Києва

Вдих...

Видих...

Тисне в грудях, крутить у носі та несила стримати сльози. Як же я «люблю» цей стан! Хочеться стати маленькою дівчинкою та залізти до мами на ручки. Не хочу нічого вирішувати! Не люблю спілкуватися! Хочу під теплу ковдру, хочу все забути...

Ранком 30 вересня я звільнилась із роботи головного редактора корейського журналу. За власним бажанням. Не змогла, не моє. Рік витримала у шаленому темпі, і... зламалася. Сиділа на лавці перед місцевим будинком культури. Сутінки набігали на мене своїми темними силуетами, а я зіщулювалася і сьорбала носом. На другому поверсі горіло світло у вікнах, а я ще й не здогадувалася, що ті вікна світяться для мене...

Тижні зо два я просто спала. З вечора до ранку, і з ранку до вечора, з невеликими перервами на поїсти. Було кепсько, я провалилася в нікуди. Бо знову мої починання закінчились нічим. Я шукала себе і не знаходила, кожна нова моя робота закінчувалась розчаруванням, розпачем і депресією. Ким я тільки не була... І була ніким.

Від втоми через постійну гонитву на роботі, я вирішила дозволити собі просто відпочити і нічого не робити, ні про що не думати. Але полегшення це не принесло. Другий місяць безробіття добігав кінця. Настав той критичний момент, коли потрібно щось вирішувати. Я відчувала, що саме час загадувати бажання. І обирати. Знову. Обирати, ким я хочу бути цього разу. Ставалося так, як я загадувала, кожна мрія мого дитинства та юності справджувалась, варто було дуже сильно цього захотіти. Я працювала у школі та у садочку. Була і нянею у родині. Працювала в благодійному фонді з хворими на рак дітками. Була менеджеркою, редакторкою, організаторкою літературних (і не тільки) подій. Нарешті, головною редакторкою. Але все не те, і все не моє...

День за днем, місяць, другий я думала. Я згадувала свої мрії дитинства. Я любила книги. Любила читати. Та чого ж любила? Люблю й досі. Але тоді якась думка крутилась у моїй голові, а я все

не могла її вчасно спіймати. Вона, думка ця, нахабна, вислизала, утікала, не давала додумати себе до кінця.

Знову парк і лавка біля будинку культури. Морозно. Мерзнуть ніс та кінчики пальців. Листопад губить листя і дні, наближаючи грудень та кінець року. Горить світло на другому поверсі, а я чекаю чоловіка з роботи. Потім ми гуляємо парком, а я плачу. Вікна на другому поверсі світяться. А в голові моїй темно і пусто. Ті вікна, що світяться, аж дратують. Питаю, що то там таке і кому там сидиться в таку пізню пору, майже 19-та година. Чоловік каже, що то бібліотека.

О! Сяйнуло в голові, думка летить, мов комета, і сяє хвостом. Хапаю. Тримаю. Горить ясным вогнем та думка. От! А бібліотекаркою я ще не була! Хоча мріяла. І спогад веде мене назад, у дитинство, на двадцять років до цього. Тиша, книги, квітка на підвіконні та кішка Муся там же у коробці. Вона щойно народила, а бібліотекарі не змогли її вигнати на мороз. Так і жила там. А ми малими зі школи бігали дивитись, як ростуть кошенята. Згадую, як брала книжки і сиділа там же на підвіконні. Поряд з кішкою та вазоном...

Світло у вікнах стало світлом мого життя, сенсом мого життя. За щасливим збігом обставин я стала «володаркою» абонементного відділу у невеличкій бібліотеці Києва. Обслуговую відвідувачів, підбираю та видаю книжки, проводжу заходи, веду сторінку у Фейсбуці... Кажу про свою роботу романтично: «Я підбираю ключики до людських душ».

Раніше я не могла звикнути до того, що з мамою вітається пів міста (вона у мене вчитель), а тепер і зі мною вітається весь мікрорайон... І, як не соромно зізнаватись, я не пам'ятаю, хто ці люди (як і мама не пам'ятала). Я не пам'ятаю імен та прізвищ. Хоча люди думають, що я запам'ятовую їх. Та насправді я запам'ятовую не їх, а книги, книжки та книжечки, які вони читають...

В народі кажуть, що є три професії-покликання від Бога: лікар, вчитель та суддя. Представники цих професій звершують долі інших. Буду дуже нескромною, але скажу. Бібліотекар – це теж від вищих сил. За 4 роки я бачила різних бібліотекарів: талановитих, професійних, і не дуже. Так буває у кожній професії. Але якщо в твоєму серці не горить вогник любові до того, що ти робиш, то вся «статусність» та престиж твоєї роботи, професії – то є пустий звук.

Тут не буде пафосних фраз про важливість ролі бібліотекаря, не буде заїжджених цитат про книги та читання. Все дуже просто: мене надихають не книги і класики, не першопрохідці бібліотечної справи з часів, наприклад, Київської Русі. Надихають мене звичайні люди, які працюють у бібліотеці та приходять до неї за книжками. Імідж – це я і ви. Це – всі ми: маленька бібліотека майже в лісі на краю міста, центральна бібліотека, що в серці нашого району. Головна публічна бібліотека України. І, особливо, бібліотека, що біля моєї рідної школи. Адже це те місце, де у моєму серці зародилась мрія навчитись підбирати ключики до людських душ... І головна перемога моєї професії і моєї копіткої роботи – не зароблені кошти, а ті моменти життя, в які пересвідчуюсь, що все було не дарма. Коли люди кажуть: «Ви порадили таку книгу... ви наче вгадали мій настрій», або: «Всі книжки дуже цікаві, цього разу підберіть такі ж»... Значить, ключик знайшов свій замок.

2 місце Конкурсу «Есе бібліотекаря»

«Не помиліться...»

Каплієнко Алла Юріївна

ЦБС Печерського району м. Києва

Місце дії – приміщення суду. Заходять представники сторін. ПРОКУРОР – звичайний на вигляд чоловік років за сорок у костюмі сірого кольору. В руках тримає велику папку. БІБЛІОТЕКА – трохи пишна жінка невизначеного віку. Одягнена у вишиванку, строгу спідницю темно-синього кольору та домашні капці. На носі окуляри Google Glass. Заходить ДЕРЖАВА в мантії судді – огрядний лисуватий чоловік років п'ятдесяти з великими вусами, чимось схожий на Тараса Григоровича Шевченка.

СУДДЯ: Розглядається справа проти БІБЛІОТЕКИ. Вона звинувачується в тому, що стала неактуальною та непотрібною, тому має бути ліквідована. Все так?

ПРОКУРОР: Так.

СУДДЯ: Пані Бібліотеко, ви згодні зі звинуваченням?

БІБЛІОТЕКА (*в неї м'який, тихий голос*): Звичайно, ні.

СУДДЯ: Добре. Тоді розпочнемо. Пані Бібліотеко, де ваш захисник? Чи вам призначити безкоштовного?

БІБЛІОТЕКА: Дякую, пане Суддя, однак я буду захищати себе сама. Адже я також юридична бібліотека, саме за моїми книжками навчаються ваші юристи.

СУДДЯ: Як бажаєте. Запросіть першого свідка.

Заходить БІЗНЕС. Молодий чоловік, модно вдягнений, в дорогих фірмових окулярах, на зап'ястку смарт-годинник.

БІЗНЕС: Я нічого не маю проти пані Бібліотеки, однак подивіться самі – які приміщення вона займає, скільки коштів іде на їх утримання. (*На підтвердження його слів, ПРОКУРОР передає судді документи з папки, де вказані фінансові дані*). Я би відкрив там магазини чи ресторани. Всім вигідно. Державі – прибуток, людям – робочі місця та корисні заклади.

БІБЛІОТЕКА: Так, я не прибуткова, і ніколи не буду прибутковою. Та чи гроші все вирішують? Чи я не корисна? Де ж навчаються, до кого звертаються за знаннями ваші бізнесмени? Згадаймо цитату: «У багатих людей маленькі телевізори і великі бібліотеки, а в бідних – маленькі бібліотеки і великі телевізори». Та й держава, чи не має вона за ХІ статтею Конституції сприяти консолідації та розвиткові української нації, її історичної

свідомості, традицій і культури? Саме я їй в цьому допомагаю. Розповідаю, нагадую, запрошую митців, проводжу заходи – і все це безкоштовно, все для людей.

СУДДЯ: Дякуємо. Наступний свідок.

Заходить ПЕНСІОНЕР. Старенький чоловік, який спирається на палицю. Одягнений в стару, однак чистеньку одягу. На носі окуляри.

СУДДЯ: Що ви можете сказати по справі?

ПЕНСІОНЕР (*сплескує руками*): Та хіба ж можна зачиняти бібліотеку?! Де ж я газети та книжки читати буду?!

ПРОКУРОР: Ви можете читати газети та книги в Інтернеті.

ПЕНСІОНЕР: Інтернет-шмітернет! Хто мені його буде встановлювати? Та це ж і комп'ютер треба! І це ж все гроші! А чи газети в вашому Інтернеті безплатні? А книжки? В мене пенсія маленька, на їжу б вистачило, на комунальні, а ще ліки. Хто мені оплатить? Ви? (*зневажливо махає рукою в бік ПРОКУРОРА та БІЗНЕСА*). В бібліотеці ж мені платити не треба. Ще курси вашого ж Інтернету безкоштовні. А гуртки? Моя бабка тепер там то в'яже, то малює щось, і мені не заважає хильнути чарочку. Щоп'ятниці в нас танці та кінопокази.

СУДДЯ: Дякуємо. Сідайте. Запросіть наступного свідка.

Заходить НЕУК. Молодий чоловік у спортивному костюмі та сонячних окулярах.

НЕУК: Та я в ту бібліотеку не ходив і не хожу. Нашо воно мені? По теліку купа передач, в Інтернеті щось там почитаю. Закривайте її, краще магазин хай буде.

БІБЛІОТЕКА: Скажіть, юначе, чи ви бажаєте добре заробляти?

НЕУК: Ну, так...

БІБЛІОТЕКА: Та чи подобається вам ваша робота? Чи підвищують вас?

НЕУК: Ну, ні...

БІБЛІОТЕКА: А ви приходьте до мене. В мене і курси іноземної мови є, і програмування, і гуртки цікаві, і багато навчальних посібників. Я обов'язково знайду те, що вам справді сподобається. Як казав Конфуцій: «Виберіть собі роботу до душі, і вам не доведеться працювати жодного дня у своєму житті».

СУДДЯ: Наступний свідок.

Заходить БЛОГЕР. Хлопець років 17-ти, у рваних джинсах та футболці.

БЛОГЕР: Мені бібліотеки не потрібні. Все є вже в Інтернеті. І теж можна не платити – скачав собі та читай на телефоні або планшеті.

БІБЛІОТЕКА: Чи наша країна завжди буде одним з осередків порушення авторського права? Маю надію, що ні. Та чи згодні ви купувати кожену новинку? Згодні передплачувати газети? Чи краще все ж прийти до мене, адже я зробила це за вас. А старовинні книжки? Якби я їх не сканувала і не викладала в Інтернеті, були б вони взагалі в мережі? Що скажете про людей з обмеженими можливостями? Їм зручні електронні носії? В моїх закладах вони знайдуть електронні збільшувачі та книжки шрифтом Брайля. Ще не в усіх бібліотеках, але ми розвиваємося!

Заходить МОЛОДА МАМА. Дівчина в яскравій сукні, на голові зелені дреди.

МАМА: Як це закривати! Як це непотрібна? Та чи ви були в сучасній бібліотеці взагалі? Дитячі гуртки, зустрічі з письменниками та видавцями, цікаві заходи. Хоч на деякий час не треба вигадувати – чим дитину зайняти.

ПРОКУРОР: Так дитячі садочки є.

МАМА: Чи ви знаєте – куди вони дітей на заходи водять? До бібліотеки! А дитячі книжки? Дитина з телефону не прочитає, а ви бачили – скільки вони коштують? Тут узяли, прочитали, повернули. А що робити, коли в школі читання задають? Що, заради одного твору книжку купувати? Навіщо? До речі, я і з чоловіком у бібліотеці познайомилась. Там вай-фай безкоштовний, проектор є, настільні ігри, там наше студентство заходи влаштовувало, от і зустрілися.

СУДДЯ: Всі свідки опитані. Підсудна, чи ви маєте що сказати наостанок?

БІБЛІОТЕКА: Так, може я не всюди сучасна, я не приношу грошей. Однак я змінююсь, оновлююсь, підлаштовуюсь. Я створюю простір, де люди можуть об'єднатися в громаду, зробити виставку, зустрітися з друзями. Я навчаю, я розважаю, я популяризирую культуру. Я відкрита для кожного. Чи потрібна я – вирішувати вам, головне – не помиліться...

СУДДЯ: Суд заслухав сторони та свідків і видається для прийняття рішення.

Всі підіймаються, ДЕРЖАВА виходить з приміщення, інші ж залишаються чекати...

3 місце Конкурсу «Есе бібліотекаря»

Культуриний простір Роджера

Семиряд Юлія Миколаївна

ЦБС «Свічадо» Святошинський район м. Києва

Я люблю дивитись на захід сонця, примруживши одне око, та періодично чухати вухо лапою. Ідеально в такий момент мати під рукою, тобто під лапою, хрумку курячу кісточку, щоб споглядання вечірнього сонця супроводжувалось звуками смоктання хрящика.

Наразі особливий історичний період у світі: карантин через незрозумілий світові коронавірус, тому далеко не погуляєш, всі в масках, а на псів маски не шують. Лишається сидіти біля вікна і споглядати природу на безпечній соціальній відстані.

Тож... мене звати Роджер, я в міру «вихований» пес, благородної, але не визначеної точно породи, аж надміру привабливий і надзвичайно освічений. Своєю освіченістю я цілком завдячую своїй господарці, адже завдяки їй я пізнав, що таке бібліотека та її загадково-літературний культурний простір. О, як часто в нас вдома лунає ця сакральна фраза «Культурний простір!» Я так і кажу своїм знайомим псам на вулиці: «Ми вийшли погуляти, щоб провітрити культурний простір». Бо в період карантину наша квартира перетворилась на онлайн штаб-квартиру бібліотеки, в якій моя господарка вже кілька років натхненно працює.

Юлька – це господарка моя, красуня, письменниця, а для мене ще й напівбогиня, яка пропадала в книжкових хащах з моменту оголошення небезпеки захворювання невідомим раніше вірусом, сумувала десь приблизно півтора дня, а потім в її голові утворився геніальний план інтелектуального спасіння людства. І тут почалось! У вас карантин – у нас міжнародні онлайн бібліотечні зустрічі. Ви п'ятнадцять разів уже помили руки – Юлька ще ні разу не мила, бо немає часу від комп'ютера відійти, вона бложить. А яким словом ще це дійство назвати можна: майже цілодобова онлайн трансляція всього, що можна транслювати світові.

Спочатку я думав, це в неї мине за тиждень, скоро карантин закінчиться, і вона знову пропаде між книжковими стелажми, аж ніч чим далі карантин, тим більше в Юльки ідей. Ось вже ніхто в хаті не спить, бо вона на селфі книжки читає і одразу ж завантажує в соцмережі. Ось вже пише всім бібліотекарям світу з пропозицією об'єднатись і вже неважливо для чого: обговорити останні

бібліотечні заходи, новини світу або поділитись рецептами борщу. Всі щасливі, всі онлайн-охоплені. Юлька рулить! Я лежу під її робочим столом, мотаю на вус: так, без особливих планів використати інформацію.

Я люблю Юльчин запах. Вона пахне кавою, парфумами Ніна Річі і сигаретами. Сигаретами вона пахне найбільше десь за годину до чергової онлайн трансляції, адже незважаючи на мільйон ідей в голові, Юлька з технікою не дружить, я б навіть сказав, що в неї з технікою конфлікт. Вона показує світові чудові онлайн-звіти і пости, але ніхто не знає, як Юлька матюкається, створюючи ці сесії, скільки разів у неї зависає ноутбук і вибиває інтернет. Кілька разів я сам брав участь в підготовці техніки до роботи: два рази перегриз шнур зарядки. Думав, нехай вже Юлька поспить кілька днів спокійно, поки нові шнури поштою прийдуть. Не оцінила! Кричала! Не на мене, так, в культурний простір коридору...

От і зараз, я сиджу на стільчику перед вікном, споглядаючи захід сонця в той час, як поруч у ліжку лежить Юлька, знесилена після чергової онлайн-трансляції. Стомлена, але щаслива. Цікава, до речі, зустріч була, навіть для собак. Про спорт, здоровий спосіб життя і туризм. Так, Юлька аж ніяк не спортсменка, сало серед ночі їсть, кільканадцять чашок кави за день випиває і взагалі... Але поговорити про спорт вона любить.

От дивлюсь я на неї і думаю: бібліотекарка — це, напевно, діагноз, для неї будь-який простір гіпотетично може стати культурним, коли вона цей простір знайде, для неї нові проблеми автоматично стають новими можливостями культурного виховання суспільства.

Була б моя воля, я б її міністром культури призначив, але хіба ж міністри приділяють багато часу своїм собакам? Напевно, ні – міністерські собаки, вони одинокі, хоч і краще годовані. То ж нехай вже в бібліотеці працює, а я досмокчу свою курячу кісточку і буду спати до ранку, скрутившись калачиком, поруч з Юлькою в нашому семидесятиметровому культурному просторі.

Пані Бібліотекарка
Захарченко-Бурцева Валентина Владиславівна
ЦБС Шевченківського району м. Києва

Творять не лише письменники, а й читачі.

(Генрік Ібсен)

... а витворяють – усі!

(Пані Бібліотекарка)

Хіба може відбутися якесь диво з парою школярів, яких раптовий осінній дощ загнав до бібліотеки? Сім уроків у школі, важелезні наплічники, купа домашки, ще і цей дощ, а парасольок нема, бо ж обіцяли хорошу погоду... Та і який нормальний школяр носитиме парасольку? Яскравий дощовик — це ще норм. Але тягати оте мокре, складати, шукати де сушити, ще й потім загубити, щоб батьки напосіли, — та ну, краще вже так, десь заховатися й перечекати. Чому не в бібліотеці? Заразом можна й за програмою щось почитати.

- Доброго дня, дайте нам пару книжок, мені й сестрі, осьь автори. Так, це програмне. Ми, поки дощ, у вас посидимо?

Сіли, гортають, нудяться. Бо не лежить в них душа зараз читати! А дощ, як навмисне – суцільні річки течуть вулицею.

- Шановне панство, може ви погратися в щось хочете? Бо настрій у вас явно не для читання.

- У що? Це ж бібліотека, хіба тут гратися можна? — в голосі подив і роздратування: «от ці дорослі, аби доколупатися».

- А чом би й ні, в нас ціла ігрова кімната, а там зручний килим. Взуття тільки зніміть. Там великі крісла-мішки і купа ігор від «Ерудита» до «Твістера», на будь-який смак. А ще є збірники коміксів.

- «Твістер» у бібліотеці?! Як? Тут же ж галасувати не можна? — щиро дивується сестричка.

- Та хто вам це сказав? У нас старшокласники, коли класом приходять, то ми з ними іноді навіть у читальній залі граємось. Але вас тільки двоє, то обирайте щось інше.

- А що, і з друзями можна приходити?

- Так, і з батьками, і з друзями.

- О, ви ще про комікси казали.

- Авжеж, і комікси.

- То я подивлюся зараз, можна? – братик знайшов своє захоплення.

- А мені що робити?

- У нас зараз конкурс плакатів до «Дня захисника України», можеш намалювати, якщо хочеш. В нас і папір, і фарби, і олівці з фломастерами – все є.

- А гуаш є? Я люблю гуашшю малювати.

Повсідалися, кожен зайнятий своєю справою, а бібліотекарка обслуговує інших читачів.

- Але все ж чому кажуть, що в бібліотеці має бути тихо? – дівчинка старанно малює тризуб, але думки про бібліотеку рояться в її голові.

- Бо раптом ви заснете...

- Де заснете?

- Жартую, але не зовсім, на кріслах-мішках в нас вже не раз читачі з книжкою засинали. Насправді тихо має бути, якщо в читальній залі хтось готує уроки.

- Які уроки?

- Звичайні, вам же ж домашні завдання задають, вдома щось може відволікати, а в бібліотеці ще й додаткову інформацію легко знайти для вищого балу. Інколи до нас приходять попрацювати письменник зі своїм ноутбуком, бо каже, що «атмосфера бібліотеки надихає на творчість».

- Справжній живий письменник?!

- Так, справжнісінький і абсолютно живий. До речі, саме зараз він в читальній залі для старшокласників сидить і пише якусь нову книжку.

- А можна подивитися? – навіть брат відволікся від товстелезної збірки коміксів.

- Гадаю, він не буде проти. А ще ми просимо поводитись тихо, якщо в одній з читальних зал відбувається захід: наприклад, зустріч школярів із письменниками. Не тільки «нашими» – ми різних запрошуємо. Або літературно-музичний вечір, коли приходять поети та музиканти з інструментами. І ви можете теж щось заграти, якщо вмієте. Чи прочитати, якщо пишете. А ще ми влаштовуємо читання «жахливчиків» з ліхтариками в темряві.

- Як це, в темряві?

-Ми якраз на завтра плануємо, приходьте ввечері, вже рано темніє, то в останню годину перед закриттям ми сядемо в ігровій на подушки без світла, лише з ліхтариками, і будемо читати вголос жахливі історії для дітей.

-А що, такі бувають?

-Ще й як! Слухайте, я б вам більше розповіла, але вже час додому, та й дощ закінчився. Мені треба мотоцикла протерти, бо неприємно на мокрому їхати.

-То це ваш мотоцикл біля бібліотеки?!

-Так, мій.

-Так не буває!

-Як не буває?

-Ну все це: ігри, письменники, «жахливчики» в темряві, бібліотекарка-байкер. Може, ми справді заснули?

-А може ви давно не були в бібліотеці, а знаєте про нас лише з чужих слів, фільмів і жартів? Звісно, не всі бібліотекарі їздять на мотоциклах, але будь-яка бібліотека – це значно більше, ніж книжки, які задали в школі.

-Тоді до завтра? Ми з друзями прийдемо!

-Приходьте, будемо вам раді!

Гучні думки про «тихе» місце

Криворучко Валентина Олександрівна

ЦБС Подільського району м. Києва

- Хтось взагалі ще ходить у бібліотеки?

Мене часто про це запитують. Гадаю, якщо нас не закривають і не знищують, а деякі навіть ремонтують та видозмінюють у абсолютно нові освітньо-розважальні простори, то, певно, попит є. І хочеться вірити, буде зростати. Наївні блакитні мрії? Як сказати. Я знаю, що неможливо звести усе життя до гаджета, навіть якщо ви – найзапекліший домосидько-фрілансер. І якою б не була кількість вільних гігабайтів на «читалці» чи смартфоні, скільки б електронних книг вони не уміщали, відчуття живого пошуку книги – незамінне. Я знаю, що навіть за умов карантину людям хотілося приходити до бібліотек, мандрувати неквапливо поміж стелажми, радитися чи просто спілкуватися з бібліотекарями, шукати й знаходити. На сучасних надшвидкостях багато людей не помічають шарму повільності та спокою, який панує в цих мовчазних словесних храмах – просто не встигають. Але відповідь – так, хтось ще точно ходить до бібліотек. Навіть більше, любить їх та сумує за ними в умовах пандемії.

Багатьом здається, що бібліотеки застигли в минулому, як комашини в доісторичних бурштинових сльозах велетенських дерев, – і в чомусь вони праві. Проте вони забувають, що всі ми живемо у вінегреті з минулого, майбутнього і теперішнього. Це – аксіома життєбігу, і ніщо в ньому не відбувається окремо. Але людський розум завжди шукає собі причини для невдоволення та претензій: всі звикли бідкатися, що радянські ремонти та застаріле обладнання в бібліотеках – моветон, пережиток минувшини, несмак. Призвичаїлися до думки – буцімто, якщо помістити актуальних працівників культурних інституцій у надсучасні приміщення в скандинавському стилі з класною технотехнікою, рівень якості обслуговування одразу злетить до небес, від користувачів не буде відбою 24/7, а все інше прийде саме собою. Погані новини – це так не працює.

Бібліотекам забракло креативу та ясності думок. За правилами каталогізацій та набиванням норми відвідувань різновікові колежанки втрачають не лише свій внутрішній вогник і здоров'я, а й віру у позитивні зміни. Ми ніби досі у Союзі, де «пятилітка» за три

роки – необхідність, а все інше – надлишки буржуазії. Проте я спостерігала і спостерігаю за людьми, які приходять до бібліотек, і вони йдуть не за статистикою, звітами та іншою паперовою тяганиною. Люди йдуть за людьми. За живим спілкуванням, дружньою порадою, уважним слухачем, добрим словом, вдячним поглядом. Люди йдуть за враженнями, і повірте, обшарпані шпалери на стелі – зовсім не найголовніше для них. Люди приходять за щирістю, якої в часи рафінованих інстаграм-картинок так бракує.

Інколи я запитую себе, чому ніхто не уявляє собі бібліотеки старого зразка як потенційні капсули часу – така собі квінтесенція минулого століття, квітуча й рухлива ностальгія, в якій було б місце лише найкращому. Чому модні кав'ярні, анти кафе й артпростори це розуміють, а ми, працюючи в бібліотеках, маючи інтернет і неабиякі задатки творчого мислення, закриваємо очі й затуляємо вуха, мовчки гортаючи стрічки збуднілого фейсбука? Чому ми всі так впевнені, що від нас нічого не залежить? Адже це найбільша омана нашого часу. Найбільший промах нашої ментальності. Маленький черв'ячок, який точить кожного по-своєму: «Я нічого не зміню, я ні на що не впливаю». Ага, в країнах Скандинавії все так круто, а ще десь в Тридев'ятому Царстві існують бібліотечні ремонти й проєкти ледь не космічних масштабів – сам Ілон Маск ніби доклав руки. Завжди добре там, де нас нема. Знаєте, чому? Тому що там, де ми є – бездіяльність.

Нам забракло рішучості? Свіжості? Сміливості? Ну, звісно ж. Ми звикли тупцятися на місці й чекати, поки хтось ухвалить рішення замість нас. Боляче чути? Мені теж. Подумайте про свою бібліотеку як про свою домівку. Ну немає у вас крутого ремонту, то й що? Це не заважає створенню атмосферного душевного простору, не схожого на інші. Простору з власним характером та серцем. Вінтаж – це круто. Погортайте OLX, запитайте відвідувачів та знайомих про цікаві й непотрібні їм речі інтер'єру та побуту. Вийдіть за накреслені рамки. Зробіть собі творчий прорив і креативний бунт проти кліше. Дивіться, спостерігайте, читайте, врешті-решт! Це не так складно, як здається. Це можна зробити, просто чекаючи поки почервоніє борщ і довариться картопля.

Так, ви можете сказати, що це якась маячня, надумана після гортання статей на The Village Україна. Та мені байдуже, бо, знаєте, «маладьюж нинче такая, їм на всьо фіолетово» (чомусь часто чую таке з випадкових бесід перехожих). Мені однаково, чи тут помру,

чи на чужині – однаковісінько мені, класика. Проте мені не однаково, де я живу та працюю. Де я буваю та що я бачу. Мені щемить, коли щось можна просто й без зусиль покращити, але ніхто тим не цікавиться – а навіщо? Я хочу вірити, що подібні тексти можуть щось позитивно зрушувати у головах людей. Я хочу вірити, що бібліотеки не будуть перетворювати у чергові наливайки та цілодобові маркети, під якими будуть байдикувати нові покоління гопників. Я хочу вірити, що і в Києві, і Україні в цілому ще є попит на інтелігенцію й культуру, і надалі він лише зростатиме. І це не означає, що треба одразу влаштовувати в бібліотеках ретро-рейви до світанку в костюмах бітників. Необов'язково й кидатися складними і малозрозумілими, але нібито модними запозиченими словами на кшталт воркшопів, хабів, ребрендингів, трендсеттерів тощо – зрештою, це досить ситуативні речі, які в контексті наших реалій виглядають щонайменше смішно й недолуго. Зрештою, ми маємо гарну мову, в якій всі ці слова можна зазначити по-своєму.

Чи ходить ще хтось у бібліотеки? Так! Я знаю це, тому що мені відоме відчуття дотику до давніх речей і книжок, які дихають часом і зрушують щось глибоко в душі. Я знаю це, бо рік працювала у бібліотеці зі старенькими стелажми, потертим паркетом під зеленими килимками-доріжками й величезними вікнами. І знаєте, відчуття, коли відкриваєш бібліотеку – неймовірні. Зануритися в цей простір, оживити його музикою, заварити чай, увімкнути світло, провідати усі вазони. Навести лад на полицях та виставках. Розставити здану літературу на свої місця – адже все у бібліотеці має своє місце. Такий собі медитативний кайф сповільненості. Спробуйте, покуштуйте його, як філіжанку львівської кави. Завітайте до бібліотеки в ранковий вихідний, просто дорогою до супермаркету чи парку. Прислухайтеся до внутрішніх вражень. Дозвольте бібліотеці сподобатися вам. Дозвольте собі спілкуватися з нею. Можливо, це стане найдовшою дружбою та співпрацею у вашому житті.

Декілька слів про своє – бібліотечне...

Гончаренко Анастасія Сергіївна

Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих
м. Києва

В часи, коли інформаційні технології пробираються в усі сфери нашого життя, а людина все більше занурюється в теорію квантового безсмертя, бібліотека, здається, вичерпала себе як гарант нових знань. А сама установа відійшла, як і динозаври, в запилюжені архіви історії... Та це думка більшості людства. А що ж до меншості?

«А багато книг читаєш? В натурі, ти – бібліотекар? Ого! Оце так! Ніколи б не подумав, що бібліотеки все ще існують!» Ось невеликий приклад репліки, що буде переслідувати будь-якого молодого спеціаліста бібліотечної справи, куди б він чи вона не пішов. Це прокляття сьогодення, яке відразу ж робить тебе білою вороною. Спитаєте, звідки я це знаю, а я відповім: відчула і продовжую відчувати всі підводні камені «невигідної та вимираючої» професії на собі.

Я працюю за фахом вже два роки! Робота цікава та різнопланова, колектив – хороший, зарплата... Про неї якось іншого разу, добре? Бо зараз часу обмаль...

Так ось, про бібліотекарів. Пам'ятаєте, як у котрогось із гумористів був монолог про кроликів? Те ж саме і з бібліотекарями: вони – не тільки 100% зануди та педанти, а й невгамовні люди з живим розумом та невичерпним запасом знань під боком.

Ось, наприклад, ви знали, що бібліотекар за вісім годин спокійної-преспокійної роботи знаходить приблизно 9-10 тисяч кроків? Для порівняння, денна норма кроків у вихідні дні складає приблизно 5-6 тисяч кроків. І що ви там кажете про «сидиш собі, книжечку читаєш, чайок сьорбаєш і раз в пів року пилочку з поличок змітаєш»?

Ранок у бібліотеці починається жваво: на рецепції вас зустрічає вахтер, вносить у вуха кулеметну чергу новин бібліотечного життя... Далі ви, приголомшений інформаційним потоком, йдете в новий день: вмикаєте світло, техніку, дістаєте зі скриньки книги і... настає час кави. А ви що думали? Без кави нічого в наш час не вирішується, навіть у бібліотеці. У кожного працівника є свій особистий кавовий ритуал, і ніхто не може його порушити. Терпкий ароматний напій

упереміш із добротним духом книжкового фоліанту – ось запорука вдалого робочого дня!

Виробничий процес у бібліотеці схожий на витвір мистецтва сучасного художника: ми його ліпимо із того, що є. А якщо чогось немає – країна дбає, щоб було. Наприклад, кілька років тому доручили бібліотекарям перехід на нову класифікацію. Страшно тільки подумати, скільки років старенька бібліотечно-бібліографічна класифікація нікому не заважала і нормально виконувала свої функції, і лише у 2017 році влада зрозуміла: поки бібліотекарі не розворушаться на щось новіше, країна не досягне Європи!

Часто мене запитують: а багато людей ходять до бібліотеки? Як на мене, це одне із найбільш дратівливих питань, тому що яким чином я визначу, що в розумінні охочого означає оте «багато». 10 – це багато? Чи 20? Чи, може, 100 людей зранку, в обід і ввечері?

Зазвичай у відповідь на такі-от випадки я просто відповідаю «ходять». Адже день на день не приходить: то від відвідувачів немає відбою, то може зайти декілька чоловік за цілий день. Але у будь-якому випадку люди (а для нас вони – користувачі або ж відвідувачі) приходять, приїжджають із ближніх населених пунктів, спішать з роботи, щоби потрапити в бібліотеку. Кожна людина, яка приходить до нашої установи, несе в собі цілі історії життя, розповідаючи нам їх крізь обрані книги. От і тепер скажіть, будь ласка, чи можна їх рахувати?

Найбільша радість і втіха для будь-якого бібліотекаря, навіть такого маленького, як я, – це, звичайно ж, читачі. Ви навіть не уявляєте, наскільки приємно, коли людина обирає ту книгу, котру порекомендувала саме ти! В такі моменти особиста значимість злітає до небес і ти уже – не просто маленька бібліотекарка в цілому світі, а бібліотекар із великої букви, адже читач обрав саме твій вибір.

А як тішить вухо оте коротке «Мені сподобалось!» Ця фраза слугує каталізатором для безмежного щастя бібліотекаря. Відразу ж хочеться віднайти іще більше книг, які сподобаються людям, аби отримати ще більше позитиву від своєї роботи... Так, тепер я зрозуміла, що це – драйв і азарт. Це як грати в покер і йти ва-банк – кожного разу переймаєшся, чи збігається настрій відвідувача з настроєм порекомендованої тобою книги. А коли через місяць чуєш, що книга неймовірна, розумієш: ось вона – найкраща лотерея в моєму житті!

Для мене бібліотека – це ще й школа, де можна навчитись і грамотно писати, і виступати, і правильно фотографувати, а також вона позбавить страху публічного виступу та сором'язливості перед незнайомими людьми.

Отож, підсумовуючи, хочеться сказати: хай там як, а для мене робота бібліотекаря – велика удача. Хоч ми і не хапаємо зірок із неба щодо заробітної плати чи верескливих регалій, але маємо великий шанс для реалізації своїх потреб та можливостей. І саме цей аспект відіграє набагато важливішу роль, ніж всі ці офіси, новомодні фірми та все таке інше. І це кажу вам я – бібліотекар з успішним дворічним стажем роботи!

Сучасні бібліотеки: можливості, завдання і складнощі

Андрощук Крістіна Петрівна
ЦБС Солом'янського району м. Києва

Один із «П'яти законів бібліотечної науки» індійського мислителя і бібліотекознавця Ш. Р. Ранганатана говорить: *«Бібліотека – це організм, що росте»*. На нашу думку, цей закон є абсолютно актуальним для сучасної бібліотеки.

Бібліотеки були й залишаються цінним джерелом інформації, і задля збереження за собою цієї позиції, сучасні бібліотекарі мають всіляко розвиватися і самовдосконалюватися. Адже тільки так вони зможуть відповідати мінливим, як і світ, очікуванням своїх користувачів. Бібліотекарі повинні прийняти виклик «нового часу» та найбільш ефективним чином скористатися новими можливостями осучаснити бібліотеки та їхню роль. Сучасний бібліотекар – це спеціаліст, який поєднує в собі традиційні навички бібліотечного працівника і новітні технічні засоби інформації та зв'язку; це фахівець зі здатністю до самоосвіти, яка дозволяє йому застосовувати технології в отриманні знань та їхній організації. *Сьогодні новітня технологія й управління використанням знань – це два аспекти, що роблять бібліотекаря сучасним.*

Сучасні бібліотекарі, як і бібліотекарі минулих часів, завжди займалися і продовжують займатися пошуком інформації, її відбором, одержанням, організацією і наданням користувачам. У наш «час цифрових технологій», коли доступ до знань можна отримати значно швидше і простіше, ніж раніше, роль і завдання бібліотекарів суттєво змінюється. Сучасні бібліотеки мають бути центрами знань для користувачів. Бібліотеки, з-поміж іншого, це навчальні заклади, а отже сучасні бібліотеки мають зробити управління знаннями, їхню організацію й використання своєю сильною стороною.

Збільшення інформації та знань людини, а також їхня доступність у різних форматах зобов'язують сучасних бібліотекарів застосовувати різні методи, за допомогою яких їхні бібліотечні ресурси стають доступними й такими, якими можна ділитися, відповідно до їх завдання і мети. Тож давайте розбиратися, за допомогою яких сучасних методів бібліотекар може вдосконалити управління використанням знань і їхню організацію в рамках бібліотечних послуг.

Онлайн-каталог загального доступу – електронна форма традиційного бібліотечного каталогу; онлайн-база матеріалів, що знаходяться у бібліотеці. Це ефективна пошукова система, яку можна використовувати для пошуку книжки чи іншого бібліотечного матеріалу, відомостей про цей матеріал, його доступність у конкретній бібліотеці тощо.

Служби обслуговування користувачів: основна місія управління використанням знань в рамках бібліотеки — це надання послуг користувачам з метою покращення передачі даних, їхнього використання і формування серед користувачів. Завдання сучасних бібліотекарів — подбати про те, щоб такі послуги розвивалися відповідно до потреб користувачів. Загальна інформація про кожного користувача і його інтереси може бути доступна у внутрішній базі даних бібліотеки. Таким чином бібліотекарі зможуть більш ефективно і швидко підбирати необхідні матеріали для кожного користувача (звісно, такі бази даних формують виключно з дозволу самих користувачів). Також важливим аспектом у сучасному обслуговуванні користувачів бібліотек є віртуальні довідки та онлайн-форми зворотного зв'язку.

Веб-сайти і соціальні мережі: це дуже важливий аспект сучасної бібліотечної діяльності; це платформа, на якій зібрана вся необхідна і корисна інформація та інформаційні ресурси закладу. Веб-сторінка бібліотеки (і її сторінки у соціальних мережах) пропонує користувачам багато корисної інформації на різні теми. За допомогою бібліотечного веб-сайту користувачі можуть завжди бути в курсі усіх подій, пов'язаних із бібліотекою, а також усіх важливих подій у світі літератури, культури й суспільства в цілому – де б вони не знаходилися. Сучасні бібліотекарі повинні приділяти особливу увагу розробці та інформаційному наповненню своїх інтернет-сторінок.

Чому це так важливо? В наш час більшість бібліотек у світі, в тому числі і в Україні, мають власні веб-сайти, сторінки у Facebook, Twitter, Instagram і т. д. Таким чином, бібліотеки наочно демонструють користувачам, що вони не є пережитком минулого, вони актуальні та потрібні. На своїх сайтах/сторінках у соціальних мережах бібліотеки розповідають про заходи, які вони регулярно проводять; про культурні та суспільні заходи в цілому; про книжки, що вийшли нещодавно чи мають вийти найближчим часом; анонсують цікаві культурні й соціальні події; дають рекомендації –

що варто почитати (залежно від смаку й інтересів), який захід відвідати; а також пропонують увазі користувачів різноманітну цікаву й корисну інформацію на різні теми.

Веб-портали допомагають бібліотекарям бути ближчими до своїх користувачів. Особливо актуально це було і є в умовах карантину, коли завітати до бібліотеки фізично спочатку було взагалі неможливо, а нині можливість відвідувати бібліотеку є обмеженою (необхідно дотримуватися усіх рекомендацій МОЗ). У цей непростий час бібліотеки та їхні співробітники постійно залишалися разом зі своїми користувачами і безперервно продовжували свою роботу, хоча і в дещо незвичному – віддаленому – форматі.

Веб-сайти бібліотек – це не тільки інформативно-освітні текстові матеріали, це також і багато фотографій, які не лише описують, а й візуально зображають «бібліожиття»; і гумор та розваги, і багато іншого. Саме цей аспект дозволяє тим користувачам, які й досі вважають, що бібліотекарі – це занадто серйозні пані похилого віку, які завжди сфокусовані на збереженні тиші та дисципліни у своїх закладах і не мають уявлення про новітні технології, зрозуміти, що *сучасні бібліотекарі зовсім інші*. Вони не уявляють свого життя без комп'ютера й Інтернету, активно ведуть блоги та сторінки бібліотек у соціальних мережах, а ще вміють розважатися. *Сучасні бібліотекарі «в темі»*.

Звісно, без складнощів процес переходу до сучасних технологій у бібліотечній сфері не відбувався. Бібліотекарям потрібно було швидко вчитися нового, опанувати новітні технології, підлаштовуватися під новий час із усіма його можливостями й викликами. До того ж, Інтернет – це не лише універсальний помічник для всіх нас, це також певною мірою серйозний опонент бібліотеки, адже деякі люди вважають, що Інтернет може замінити чи навіть витіснити бібліотеку. Та це не так. Сучасні бібліотекарі щодня працюють над тим, щоб довести: Інтернет – це не заміник бібліотеки, а тільки пошуковий інструмент, який використовується на додаток до традиційних джерел бібліотеки. Та це вже окрема тема, яку можна розвинути ще на декілька сторінок.

Підсумовуючи усе вищесказане, можемо зробити висновок, що сучасний бібліотекар – це не та людина, яка сидить за своїм робочим столом і постійно викрикує: «Зберігайте тишу»! Бібліотекар – це привітний працівник, який каже своїм користувачам: «Я з радістю

відповім на Ваші запитання». А сучасна бібліотека вже вийшла за рамки фізичної будівлі, це ціла інформаційна платформа, доступна у всесвітній мережі.

Із самісінького дитинства...

Головата Оксана Володимирівна
ЦБС Дарницького району м. Києва

Із самісінького дитинства я багато читала. Пам'ятаю, як друкованими літерами переписувала у зошит казку, бо необхідно було повернути книжку подружці. Мріяла бути то акторкою, то співачкою, вступала до історичного факультету. Не пройшла. Пішла працювати в дитячу бібліотеку, коли, на жаль, моя мрія стати вчителем історії не здійснилася. А от що все моє життя буде пов'язано з бібліотекою – не думала. Вглядаючись у далекий 1973, бачу веселу, сміливу, гіперактивну, непосидючу, худющу, люблячу постійно щось вигадувати і спілкуватися дівчину. На календарі 2020. І ... я – все та ж дівчина. Всі ті ж риси, правда, ... є форми. І я не уявляю сьогодні свого життя без бібліотеки і моїх дорогих, любих, неповторних, чудових колег.

БІБЛІОТЕКАР... Сучасний бібліотекар... Який же він? Ось Ви переступили поріг бібліотеки. І Вас зустрічає – молода гарна дівчина чи жінка «бальзаківського віку», а буває і набагато старша. І Ви розглядаєте її, оцінюєте, думаєте: «Чи зможе вона допомогти?» І справді, чи кожний бібліотекар – фахівець, літературознавець, культуролог, історик, піар-технолог? А останнім часом – будівельник, дизайнер, психолог, психотерапевт, неповторний «масовик-витівник», ще й майстер-«золоті руки»? Змінюються бібліотеки. Змінюються й бібліотекарі. Але вірними бібліотечній справі залишаються не просто фахівці, а ті, хто не уявляє свого життя без книги, без дивовижної, неповторної її душі, її «книжкового парфуму». А ще – без спілкування з читачем. І якщо саме такий бібліотекар зустріне Вас, то бібліотека для Вас стане рідною домівкою. Скільки ж гарних слів я можу сказати про бібліотекарів – справжніх лікарів душ людських!

БІБЛІОТЕКАР... Висококваліфікований фахівець своєї справи. Чуйний, доброзичливий, творчий, начитаний, креативний... Саме Він, саме Його любов до КНИГИ і ЛЮДИНИ робить наше життя і світ кращими. І сьогодні я можу сміливо сказати: «Я – щаслива людина! Бо в мене є Ви – мої рідні, найчудовіші колеги, мої найкращі бібліотекарі, мої вірні друзі та однодумці. Справжні, небайдужі та чуйні жінки-бібліотекарі!»

Бібліотечна доля – здібності і тепло серця

Покровка Олена Борисівна

ЦБС Голосіївського району м. Києва

Не буває дня без сенсу, як ночі без темряви; немає значущих слів, які б не знайшли відгуку. Вони дивним чином сплітаються у мовні віночки, які належать певній країні та її народу. Разом зі словами йдуть шляхом життя люди, які несуть світові свої звичаї, традиції, свій неповторний інтелект і культуру. Кращі сини і дочки всіх мудрих віків залишали в пам'ять для інших книжки: той самий мовчазний здобуток, який треба відкрити, перегорнути або ні – вдивитись в сутність, і зрозуміти, взагалі, сенс свого існування!

Кожного дня підходиш до бібліотеки, повертаєш ключем слухняний замок, входиш до приміщення, вдихаючи аромат століть, і згадуєш допитливі очі та зацікавлені обличчя відвідувачів; переглядаєш їхні формуляри: Еріх Марія Ремарк, Микола Куліш, Ліна Костенко, Анна Ахматова, Андрій Курков, Всеволод Нестайко, українські народні казки... І пишаєшся допитливістю наших користувачів: службовців, підприємців, людей похилого віку, робітників, учнів і зовсім маленьких дітей.

І ось перший користувач переступає поріг... Після привітання він, зазвичай, розповідає сюжет твору улюбленого письменника, а потім переводить погляд на картини художньої виставки.

- Я ж його змалечку знаю! Віктор так гарно малює?

- Він закінчив відповідний вуз, уже викладає у школі малювання, – відповідаю ввічливо і радію, що наші читачі небайдужі до мистецтва і прекрасного, – у нас відбудеться презентація його творів. Приходьте.

- Обов'язково прийду.

Ввічливо прощаюсь, а подумки вже створюю електронний каталог робіт всіх, хто бере участь у мистецькій програмі бібліотеки. Тим паче, що комп'ютерні технології, бажання та знання дають необмежені можливості для здійснення творчих задумів. Певна річ, мій творчий політ фантазії не обмежується створенням електронного каталога, і в уяві постає наступне: читальна зала не просто стала приміщенням, а, за потребою, швидко може трансформуватися у виставковий простір, міні-кінотеатр, театральні підмостки. У дитячому відділі – справжня країна дитинства, де бібліотекарі зустрічають малечу в костюмах казкових

або літературних героїв, а на абонементі спілкування проходить не у форматі «здав – отримав», а за неквапливою душевною бесідою з чашечкою ароматної кави.

Мрії, мрії...

От би мені золоту рибку або золоту картку!

Але ніякі золоті рибки і золоті картки не замінять мого бажання щоденно йти до бібліотеки, професійно виконувати свої обов'язки, не шкодуючи тепла свого серця...

Книжковий батл «Суперники чи друзі?»

Пахарь Алла Володимирівна
ЦБС Оболонського району м. Києва

Чи пам'ятаєте ви, сучасні діти, ваше перше знайомство з книгою?

Мабуть, мама чи бабуся залюбки читали вам перед сном веселі оповідки та пригоди, від яких перехоплювало подих. Заколисували мелодійні вірші. Цікаві малюнки вабили перегортати сторінку за сторінкою, слухати ще і ще.

Згодом, складаючи літери та склади до купи, ви переможно опанували цю дивовижну науку – читання. Книга вдячно розгорнула для вас світ дивовижних пригод та цікавих фактів. А найголовніше – подарувала вам владу над своєю уявою. Чи має готовий фільм таку кількість варіантів та образів, як намальовані власною фантазією «живі» картини, що пливають перед очима? Це авторство, безперечно, унікальне і належить тільки вам.

Саме тому насолода погортати сторінки улюбленої книги крокує з вами поруч з дитинства усе життя. І ненав'язливо розвиває вашу особистість, бо ж «книга вчить, як на світі жити». Це все вони, звичні паперові книжки.

Але час стрімко минає. Змінюється сучасний світ. З'являються все нові дивовижні речі та технології, які вражають ваших батьків, а особливо дідусів та бабусь своєю неймовірністю. А для вас – абсолютною нормою є персональний комп'ютер чи ноутбук удома. І кого з вас здивує компактний та зручний мобільний телефон? Хіба що особливо плаский та гнучкий...

Ці стрімкі зміни в сучасному світі охоплюють усі важливі сторінки нашого життя. Не оминули вони і книжок.

Наче за помахом чарівної палички – на вітринах магазинів з'явилися музичні та «балакучі» книжки. Об'ємні картонні – замінили новинки з 3D-малюнками.

І нарешті – ось вони. Зустрічайте: пласкі та зручні електронні книжки. Сучасні та лаконічні. Компактні та об'ємні. Але... Чи можна взагалі порівняти ці різні та водночас схожі за ідеєю речі: електронний гаджет-книжку та звичайну книжку з паперовими сторінками. Ту, класичну. Першу.

Чи замислювалися ви, сучасні діти, чим вони схожі? Звичайно, не зовнішнім виглядом. Схожість – у друкованому слові, яке

сповнює сторінки або файли пам'яті. Схожість – в інформації, яку вони надають. Схожість – у самому значенні читання в житті. Адже бути грамотним – «модно» в усі часи.

А от які відмінності ви знайдете між цими двома книжками?

Хтось із вас скаже, що кількість книжок, які завантажені до гаджета – набагато перевищує зміст навіть і найбільшої паперової книжки. (До речі, чи думали ви, що знайомі слова: Cool Reader або FB2-Reader – з'явилися разом з цим новим підходом до читання, який розкрив перед вами нові можливості?) І це дійсно важливо, коли у планах подорож чи тривалий час очікування.

Також помітна різниця у можливостях змінювати-гратися розміром та особливостями шрифту (подякуйте Стіву Джобсу за гарні шрифти) та фоном чи яскравістю екрану гаджета... Приємні переваги, чи не так? Для людей з вадами зору це особливо принадно.

А от і друга сторона медалі. Чи пам'ятаєте ви про лікарів, які особливо наголошували, що під час роботи за ПК очам людини періодично потрібен відпочинок? І тут перевага гаджета обертається на недолік. Чому? Бо електронний світ здатний буквально «затягнути», змусити забути про час.

А книжка з паперовими сторінками – водночас зваблива і... покірлива. Вона легко погодиться почекати, поки ви повечеряєте. Ну майже легко.

І як щодо малюків (ваших молодших братиків та сестричок) – для них справжня книжка обов'язково повинна мати яскраві малюнки! І побільше, побільше, побільше! Вони приваблюють та заохочують навчатися читати, щоб дізнатися САМОМУ найцікавіше, яке завжди попереду.

І ще. Приєднаюсь до тих, хто вважає, що можливість взяти «свіженьку» друковану книгу з новими пригодами (з неповторним смачним запахом) – аж ніяк не порівняти з гаджетом, на який просто завантажено ще один файл.

Отже, чия перевага в «батлі» книжок паперових та електронних – очевидна? Чи маєте ви відповідь? Я – ні. Бо скільки людей – стільки різних думок.

А можливо, головне те, що в нашому житті багато речей та понять, які мирно співіснують, доповнюючи один одного.

І до цих двох різних, але таких схожих речей – гаджету та паперової книги – цілком доречно вжити слово «друзі». Кожного разу ви маєте можливість самого вибору: «поласувати»

довгоочікуваною новинкою, подорожуючи світом, або насолодитися улюбленцем з паперовими сторінками та авторськими яскравими малюнками вдома у зручному кріслі.

І, можливо, на наш світ вже чекає поява Книги нового покоління, що об'єднає ці якості. Можливо, навіть її створить Ілон Маск у вільний час. Чи це буде ваш талановитий одноліток з України?

І в родині майбутнього дбайливо зберігатиметься родинна книжка, на сторінках якої миттєво «завантажиться» за голосовою командою казка для дитини з яскравими малюнками. Енциклопедія для допитливої школярки. Новий роман для сучасної мами. Свіжий детектив для тата. Найновіший підручник для студента. Або...

А ви як гадаєте?